

Abessijn & Somali (ABY – SOM)

Rasfiches vs 17/05/2025

Opm: de meest actuele updates vind je via: [Fokkerijbesluit - Fokprogramma's Katten | Vlaanderen.be](https://www.fokkerijbesluit.nl/fokprogramma's/katten/vlaanderen)

Andere benamingen

Somali wordt soms ook Abessijn Langhaar genoemd (CFA)

Abessijn en **Somali** zijn zusterrassen die dezelfde standaard delen, behalve de vachtlengte. Somali is langhaar. Abessijn is korthaar. Vrij uitkruisen is steeds mogelijk. Er is geen bijkomende toestemming vereist.

Doel van het programma

Het fokprogramma is gericht op het verminderen van de meest voorkomende erfelijke aandoeningen, zonder daarbij te veel katten uit te sluiten, om de genetische diversiteit binnen de raspopulatie te behouden.

In plaats van systematisch dieren uit te sluiten, hebben we een fokadvies opgesteld dat gebaseerd is op doordachte combinaties. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met de fysieke gezondheid van de dieren, en katten die lijden aan één van deze aandoeningen worden uitgesloten voor de voortplanting.

Prestatieonderzoeken

AANDOENING	AANBEVELING	SCREENINGMETHODE	LEEFTIJD	FREQUENTIE
Pyruvaat Kinase Deficiency (PKDef)	Verplicht	DNA-test <i>PKLR</i> : c.707-53G>A	Vanaf geboorte Voor de 1 ^{ste} dekking	Eénmalig
Progressieve Retinale Atrofie (PRA rdAc)	Verplicht	DNA-test <i>CEP290</i> : c.7584+9T>G	Vanaf geboorte Voor de 1 ^{ste} dekking	Eénmalig
Hypertrofische cardiomyopathie (HCM)	Aanbevolen	Echocardiografie	Vanaf 12 maanden	2 jaar geldig
Polycystic Kidney Disease (PKD)	Aanbevolen	Echografie	Vanaf 12 maanden	Eénmalig
Patella Luxatie (PL)	Aanbevolen	Palpatie knieschijf	Vanaf 12 maanden Voor de 1 ^{ste} dekking	Eénmalig

*Voor DNA testen:

Vrij door afstamming: wanneer beide ouders van een fokdier aan de hand van DNA vrij getest zijn voor een aangetast of afwijkend allel en via ouderschapsverificatie is aangetoond dat ze de ouders zijn, hoeft het fokdier niet opnieuw te worden getest, maar mag uitgegaan worden dat het fokdier eveneens vrij is van de het desbetreffende aangetaste of afwijkende allel.

Fokadvies per prestatieonderzoek

Hier worden fokadviezen gegeven (schematisch en in tabelvorm) voor elke mogelijke oudercombinatie.

- **Positief advies** of groen betekent dat dit een geschikte paring is op basis van deze test.
- **Voorwaardelijk positief advies** of oranje betekent dat dit geen ideale paring is op basis van deze test, maar dat de paring wel is toegestaan. Dergelijke combinaties worden toegestaan om de genetische diversiteit van een ras niet in het gedrang te brengen.
- **Fokverbod** of rood betekent dat dit geen geschikte paring is op basis van deze test. Deze dieren mogen niet worden gecombineerd.

Lijders van autosomaal **recessieve aandoeningen** mogen enkel ingezet worden **indien het welzijn van het dier en de nakomelingen verzekerd is**.

AANDOENING	MOGELIJK RESULTAAT SCREENING	FOKADVIES			
Pyruvaat Kinase Deficiency (PKDef)	Het betreft een autosomaal recessieve overerving: 1. Vrij 2. Drager (1 normale en 1 aangetaste genkopij) 3. Lijder (2 aangetaste genkopijen) 4. Geen resultaat	Kater Poes			
			vrij	drager	lijder
		vrij			
		drager			
		lijder			
Progressieve Retinale Atrofie (PRA rdAc)	Het betreft een autosomaal recessieve overerving: 1. Vrij 2. Drager (1 normale en 1 aangetaste genkopij) 3. Lijder (2 aangetaste genkopijen) 4. Geen resultaat	Kater Poes			
			vrij	drager	lijder
		vrij			
		drager			
		lijder			
Hypertrofische cardiomyopathie (HCM)	1. normaal : er zijn geen tekenen van HCM zichtbaar op de echocardiografie. 2. verdacht : er zijn tekenen zichtbaar op de echocardiografie die mogelijks wijzen op HCM. De kat moet na 1 jaar opnieuw worden getest. 3. aangetast : er zijn duidelijke tekenen van HCM zichtbaar op de echocardiografie. 4. geen resultaat : er werd geen echocardiografie uitgevoerd.	Kater Poes			
			Normaal	Verdacht	Aangetast
		Normaal			
		Verdacht			
		Aangetast			
		Geen resultaat			

AANDOENING	MOGELIJK RESULTAAT SCREENING	FOKADVIES				
Polycystic Kidney Disease (PKD)	1. normaal: er zijn geen tekenen van PKD zichtbaar op de echografie. 2. Verdacht: er zijn zeer geringe afwijkingen zichtbaar op echografie die mogelijk passen bij het beeld van PKD. Deze zijn echter onvoldoende specifiek. 3. Aangetast: er zijn tekenen van PKD zichtbaar op de echografie. 4. geen resultaat: er werd geen echografie van de nieren uitgevoerd.	PoesKater	Normaal	Verdacht	Aangetast	Geen resultaat
		Normaal				
		Verdacht				
		Aangetast				
		Geen resultaat				

AANDOENING	MOGELIJK RESULTAAT SCREENING	FOKADVIES						
Patella Luxatie (PL)	De graad van de sterkst aangetaste knie geldt als eindgraad voor het dier 1. graad 0: Normaal. 2. graad 1: Patella kan handmatig worden geluxeerd, maar keert terug naar normale positie wanneer deze wordt losgelaten. 3. graad 2: Patella luxeert bij knieflexie of bij manuele manipulatie en keert enkel terug naar de normale positie na knie-extensie of manuele terugplaatsing. 4. graad 3: Patella is voortdurend geluxeerd en kan handmatig worden teruggeplaatst, maar zal opnieuw spontaan luxeren als handmatige druk wordt verwijderd. 5. graad 4: Patella is voortdurend geluxeerd en kan niet handmatig worden teruggeplaatst. 6. Geen resultaat: er werd geen onderzoek uitgevoerd	PoesKater	Graad 0	Graad 1	Graad 2	Graad 3	Graad 4	Geen result.
		Graad 0						
		Graad 1						
		Graad 2						
		Graad 3						
		Graad 4						
		Geen resultaat						

Globaal Fokadvies

De **verplichte testen** moeten uitgevoerd worden conform de vermelde voorwaarden en volgens de vermelde frequentie. Zodra één of meer van deze uitslagen een “fokverbod” is, mag deze combinatie niet uitgevoerd worden.

Afhankelijk van het aantal klinische onderzoeken waaruit een **voorwaardelijk positief fokadvies (oranje)** kan komen, wordt er een maximum aantal voorwaardelijk positieve uitslagen toegelaten:

- 1-2 onderzoeken: max 1 keer voorwaardelijk positief
- 3-4 onderzoeken: max 2 keer voorwaardelijk positief
- 5 of meer onderzoeken: max 3 keer voorwaardelijk positief

In die gevallen is er een **verdere opvolging** vereist door de fokker, vooraleer dergelijke verparing te herhalen.

Het **inteepercentage** in de FBe database wordt berekend met de formule van Wright **over 5 generaties** (indien bekend). De inteeltcoëfficiënt (COI) van een nakomeling mag **maximum 1% hoger zijn dan de gemiddelde COI van beide ouders**.

Zijn er **minder dan 3 generaties** van de ouders gekend, dan is de combinatie enkel toegestaan als er geen gemeenschappelijke voorouders zijn langs zowel vaders- als moederskant. Alle fokadviezen voor de verplichte testen moeten dan positief zijn. Een poes mag niet worden gedekt door haar grootvader, haar vader, haar broer, haar halfbroer, haar zoon of haar kleinzoon.

Om te voorkomen dat ziekte veroorzakende mutaties zich te veel verspreiden binnen het ras of de populatie, is het essentieel om een kater niet te vaak te laten dekken (popular sire effect). Zo beperken we de verspreiding van schadelijke genetische varianten en dragen we bij aan het behoud van de gezondheid van het ras op lange termijn.

Onze website:

<http://www.felisbelgica.be/>

Onze Facebook pagina:

<https://www.facebook.com/Felis-Belgica-255959984470978/>

Onze Instagram pagina:

<https://instagram.com/felisbelgica>

